

1. Voorwoord van de Redactie

VERKIEZINGSKERMIS

Volg je een beetje het lokale en wereldnieuws op de televisie of in de krant dan kom je overal in verkiezingen terecht en raak je verzeild in allerlei discussies, peilingen en commentaren.

Of het nu is in Nederland, Engeland, Suriname, Duitsland, Hongarije, Tsjechië, Irak, Ethiopië of in andere landen, iedereen lijkt alleen maar bezig met nieuwe rondes, nieuwe kansen, nieuwe mensen.

Het lijkt wel kermis.

Er moet weer gekozen en gestemd worden; lijsttrekkers voeren felle debatten om de eigen partij (en zichzelf) zo goed mogelijk te positioneren bij de kiezer en proberen andere partijen en kandidaten zoveel mogelijk te kleineren en zwart te maken.

Terwijl het toch overal steeds om hetzelfde gaat: het kiezen van de mensen, die het beste voor hebben met jou, de samenleving en je land.

Wat een geluk hebben wij dan toch bij VGDE waar ook enkele nieuwe mensen benoemd moesten worden om anderen op te volgen. Bij ons is het gewoon een estafette, waar de één het stokje doorgeeft aan de ander! Geen kermis dus.

Het enige waar we voor moeten zorgen is, dat de volgende loper van dezelfde kwaliteit klaar staat om het stokje over te nemen. Nou, dat is op een aantal plekken probleemloos gebeurd. U leest erover in deze nieuwsbrief.

Weer veel leesplezier met DE Nieuwsbrief !

In deze Nieuwsbrief

1.	Voorwoord van de Redactie	1
2.	Nieuws en Mededelingen van het Bestuur	2
	2.1 Samenvatting Algemene Ledenvergadering 2010	2
	2.2 Toespraak Henk Kramer bij 1 ^{ste} Lustrum VGDE /ALV Joure	4
	2.3 De redactie in gesprek met Henk Kramer	9
	2.4 Actiepunten VGDE 2010	10
	2.5 Benoemingen VGDE- commissieleden, bestuursleden en vertegenwoordigers	11
3.	Nieuws van de commissie Informatie en Communicatie	12
	3.1 Ingekomen reacties van leden	12
	3.2 Personalialia	12
	3.3 Ledenbestand	13
	3.4 Contributiebetaling 2010	13
	3.5 Doorgeven adreswijzigingen	13
	3.6 Nieuwsbrieven in 2010	13
	3.7 Wie, Wat, Waar bij VGDE	13

2. Nieuws en Mededelingen van het Bestuur

2.1 Samenvatting Algemene Ledenvergadering 2010

Hoge opkomst op de ledenvergaderingen in Joure en Nieuwegein

Met 114 aanwezige leden in Joure op 23 maart en 128 in Utrecht op 24 maart waren de ledenvergaderingen van VGDE weer goed bezocht. De heer Geert Jan Hoekstra, voorzitter van de vereniging, leidde de vergaderingen en was verheugd over de grote opkomst.

De verslagen van deze vergaderingen moeten officieel nog worden goedgekeurd door de leden, maar hier volgt alvast een weergave van de belangrijkste punten uit de vergaderingen.

Goedkeuring en Vaststelling Verslagen en Huishoudelijk Reglement

Het verslag van de vorige ledenvergadering in Nieuwegein d.d. 11 november 2008, gepubliceerd in de Extra Nieuwsbrief van februari 2010, werd door de leden goedgekeurd en vervolgens vastgesteld met dank aan de opsteller Thijs Kramer.

Het jaarverslag van VGDE over de periode januari - december 2009 zoals gepubliceerd in de Extra Nieuwsbrief werd zonder opmerkingen door de leden akkoord bevonden en vastgesteld. Het voorstel om voortaan in het jaarverslag ook de namen van bestuursleden en commissieleden te vermelden is overgenomen.

Het Huishoudelijk Reglement zoals verschenen in de Extra Nieuwsbrief werd na een toelichting over de hoogte van een donateurbijdrage formeel goedgekeurd door de aanwezigen.

Toelichting Financiële Situatie van VGDE door Michiel Hildebrand

Zie voor de cijfers de Extra Nieuwsbrief van februari 2010.

Resultatenoverzicht, Begroting en Balans over 2008 waren vertraagd, omdat in 2009 geen ALV was gehouden. Het negatieve resultaat werd vooral veroorzaakt door de hoge kosten van onze Nieuwsbrief. Deze is in 2008 namelijk 4x verschenen terwijl gebruik gemaakt werd van een relatief dure drukker. Intussen is een goedkoper alternatief gevonden. Het negatieve resultaat is in mindering gebracht op het Eigen Vermogen.

Er waren geen vragen en het overzicht werd akkoord bevonden.

Resultatenoverzicht, Begroting en Balans over 2009 geven een gunstig beeld. Er is een overschot gerealiseerd door een goedkopere drukkerij voor de Nieuwsbrief, hogere contributieopbrengsten, lagere bestuurskosten, lagere opleidingskosten en geen ALV in 2009. Het overschot is toegevoegd aan het Eigen Vermogen waardoor we nu volgens afspraak een buffer hebben van plm. 1 jaar contributie voor onverwachte uitgaven.

Ook over 2009 waren geen verdere vragen zodat ook dit overzicht akkoord werd bevonden.

Het schriftelijk verslag van de Kascommissie bestaande uit de heren P.B. van Hulst en S. Beenen werd in Joure gepresenteerd door de heer Beenen en in Utrecht door de heer Van Hulst.

De commissie had op 3 februari 2010 alle stukken, saldi en boekingen gecontroleerd en in orde bevonden. Het gepresenteerde Eigen Vermogen is correct. De kascommissie adviseerde de stukken goed te keuren en het bestuur vooral de penningmeester decharge te verlenen voor het gevoerde financiële beleid. De aanwezigen gingen daarmee bij acclamatie akkoord.

In de Begroting 2010 nemen de kosten voor publiciteit toe, omdat er 4x een Nieuwsbrief zal verschijnen. Daarnaast zijn in 2010 twee ledenvergaderingen gehouden (geen ALV in 2009) en zijn de opleidingskosten hoger. We hebben momenteel ruim 1450 leden, maar bij de opbrengsten is uitgegaan van 1270 betalende leden.

De heer Hildebrand stelde voor nu alvast te besluiten tot een verhoging van de jaarcontributie met € 1 tot € 15 in 2011. Dit past ook bij het streven om een buffer te houden van 1 jaar contributie. Dit voorstel is akkoord.

Spreker Michiel Hildebrand over 'Het beleggingsbeleid van ons Pensioenfonds'

Aan de hand van duidelijke sheets zijn de volgende onderwerpen besproken:

Hoe staan we er voor?

Op de website van PSLN is in de dekkingsgraadgrafiek te volgen hoe ons pensioenfonds zich ontwikkelt. Na de dip in 2008 zijn de meeste lijnen gelukkig weer omhoog gegaan. Op de belangrijkste onderdelen werd een toelichting gegeven.

De dekkingsgraad

De dekkingsgraad geeft de verhouding aan tussen de waarde van de bezittingen en de waarde van de pensioenvoorziening. Bij PSLN is deze na 2008 vrij snel gestegen tot 113. Dit is het gevolg van betere koersen en een iets hogere rente. De invloed van rente is groot: een stijging van 1% betekent een verbetering van de dekkingsgraad met 13 punten. In februari 2010 is de dekkingsgraad weer met 4,5 punt gedaald. Die daling is volledig veroorzaakt door het (verplicht) toepassen van een nieuwe overlevingstabel, waarin wordt uitgegaan van een langere levensverwachting, waardoor de waarde van de pensioenvoorziening is gestegen.

De 105 - lijn

De 105-lijn is een belangrijke ondergrens voor de dekkingsgraad.

Bij een daling beneden die lijn moet een korte termijn herstelplan worden ingediend bij DNB. Voor PSLN beslaat een dergelijk plan een periode van 3 jaar. Bovendien moet - volgens afspraak in de Uitvoeringsovereenkomst - de onderneming jaarlijks 1/3 deel van het tekort aanzuiveren tot een maximum per jaar van 2x de jaarpremie. Pas als op 3 achtereenvolgende kwartaaleinden een dekkingsgraad boven 105 wordt gehaald, is het fonds formeel weer uit de herstelfase.

De solvabiliteitseis

Deze eis kan variëren en wordt door DNB bepaald. Momenteel is de minimumeis voor de reserves 114%. Bij daling onder dat niveau is PSLN verplicht een lange termijn herstelplan bij DNB in te dienen. Dit plan bestrijkt een periode van 15 jaar. Het uitrekenen van de solvabiliteit is overigens een hele klus getuige de sheet met de daarvoor gebruikte wortelformule.

Richtlijn toeslaggrenzen

Bij PSLN wordt beneden een dekkingsgraad van 110 geen toeslag verleend op ingegane pensioenen. Boven 125 wordt de volledige toeslag verleend en tussen beide grenzen wordt de toeslag naar verhouding toegekend. Het bestuur is bevoegd om van deze afspraak af te wijken.

De 150 - lijn

In de Uitvoeringsovereenkomst is vastgelegd dat bij een overschrijding van de 150-lijn een terugstorting aan de onderneming aan de orde kan komen. Eerst dienen alle nog niet verleende toeslagen over de laatste 10 jaren ingehaald te worden. Als dan de dekkingsgraad nog steeds boven de 150 - grens ligt, kan tot een terugstorting van maximaal 1/3 van het overschot worden besloten. De bestemming van dat bedrag zal dan in overleg met sociale partners bepaald worden.

Beleggen door PSLN

Bij het beleggingsbeleid worden door PSLN 3 niveaus onderscheiden.

De strategische mix wordt bepaald door het bestuur en betreft een periode van 3-5 jaar. Hierin wordt de verdeling tussen de matching portefeuille (o. a vastrentende waarden) en de return portefeuille (aandelen) vastgelegd.

De tactische allocatie wordt bepaald door de beleggingscommissie van PSLN en betreft een periode van 1-3 jaar. De werkelijke aan- en verkopen vinden dagelijks plaats door de verantwoordelijke vermogensbeheerders.

Door de onzekere situatie op de beurzen is de actuele omvang van de matching portefeuille nu groter dan de bedoeling (65% i.p.v. 60%) en de return portefeuille dus kleiner (35% i.p.v. 40%). De totale waarde van de beleggingen is nu ongeveer € 1,17 mld.

Naar aanleiding van de presentatie werd gevraagd of de druk op de dekkingsgraad door toepassing van de nieuwe overlevingscijfers straks teniet wordt gedaan door een verhoging van de pensioenleeftijd tot 67. Dat zal inderdaad een compensatie zijn voor de daling van de dekkingsgraad.

De voorzitter dankte Michiel Hildebrand voor zijn uitvoerige en duidelijke uiteenzetting. Vervolgens maakte hij van de gelegenheid gebruik om de heer Hildebrand vanwege zijn vertrek uit het VGDE bestuur hartelijk te bedanken voor zijn inzet. Natuurlijk blijven we zeer intensief contact onderhouden, want gelukkig gaat de heer Hildebrand gewoon door in het PSLN bestuur. Een prachtig boeket en een warm applaus onderstreepten de waardering voor al het werk dat hij in en voor de VGDE heeft verricht. Daarnaast kreeg hij voor zijn presentaties in Joure en Nieuwegein een boekenbon aangeboden.

Afscheid van Henk Kramer als bestuurslid PSLN

We kunnen, aldus de voorzitter, niet zonder meer voorbijgaan aan het komende afscheid van Henk Kramer als bestuurslid van PSLN. In een zeer toepasselijke toespraak liet hij de vele verdiensten van de heer Kramer voor gepensioneerden de revue passeren.

Als grote drijfveer achter het oprichten van de VGDE, als eerste voorzitter van VGDE en als een van *onze* bestuursleden in het PSLN heeft hij zijn sporen meer dan verdiend.

Om deze waardering te onderstrepen heeft het bestuur van VGDE unaniem en van harte besloten om Henk Kramer bij deze gelegenheid te benoemen tot *erelid van VGDE*.

De heer Kramer is hiermee duidelijk ingenomen en de aanwezigen lieten hun goedkeuring voor deze welverdiende benoeming blijken met een lang en luid applaus.

Uiteraard werd hem daarbij nog een blijvende herinnering overhandigd evenals een door Regine Britsemmer geschreven persoonlijke oorkonde.

Spreker Pieter Omtzigt, lid Tweede Kamer voor het CDA /ALV Nieuwegein

Pieter Omtzigt is woordvoerder AOW/Pensioenen/Belastingen voor de CDA fractie.

'Wat goed om met zoveel hier op deze vergadering te zijn. Dat toont een grote betrokkenheid van de leden van de VGDE bij de pensioenagenda', zo begon de heer Pieter Omtzigt zijn betoog.

De volgende punten werden door hem aan de orde gesteld:

Ons Nederlandse pensioenstelsel functioneert goed. De recente crisis is echter niet aan de pensioenfondsen voorbijgegaan. De dalende koersen en zeer lage rentestanden hebben diepe deuken geslagen in de dekkingsgraad van vrijwel alle pensioenfondsen.

De pensioensector is momenteel onrustig en de vergrijzing neemt toe. We zien dat de werkgevers zich proberen terug te trekken (bijstorten staat ter discussie). Vroeger was AOW het hoofdbestanddeel, nu is dat steeds vaker het pensioen. Dus zijn hier de belangen van gepensioneerden in het geding.

De toekomst zal ook voor pensioenfondsen onrustig zijn. Helderheid en transparantie zijn meer dan ooit belangrijk: in het beleggingsbeleid, in het verdelen van lusten en lasten tussen belanghebbenden en in de communicatie over opgebouwde pensioenrechten (inclusief nabestaandenpensioen).

Het instellen van een Pensioenraad om de regering te adviseren op het gebied van pensioenen zou een grote stap voorwaarts zijn.

Nu wordt de SER gevraagd om advies. Maar de SER is een veel te log en afstandelijk apparaat

om zulke specifieke adviezen te geven. Het motto moet zijn dat het draagvlak wordt behouden. Ook op andere gebieden zien we dat groot en log geen verbetering betekent: UWV, ROC en Woningcorporaties zijn voorbeelden van doorgeslagen schaalvergroting en verlies van herkenbaarheid en draagvlak.

Medezeggenschap van gepensioneerden is bij 3 van de 4 pensioenfondsen min of meer geregeld. Voor ondernemingspensioenfondsen zoals PSLN is nu wettelijk de bestuursdeelname van gepensioneerden toegestaan. Voor bedrijfstakpensioenfondsen zoals ABP en PCMG is een deelnemersraad mogelijk gemaakt. CDA, PvdA, VVD en SP zullen samen verdere voorstellen indienen na installatie van een nieuw parlement.

De commissies Frijns en Goudswaard adviseren om werk te maken van verdere professionalisering van de besturen van pensioenfondsen.

De recente crisis dwingt volgende kabinetten tot keuzes om een gat in de begroting van tientallen miljarden te gaan dichten. Het tekort bedraagt nu € 1800 per persoon. Iedereen zal dit in meerdere of mindere mate gaan merken in de koopkracht, ook gepensioneerden. Maar niets doen (en niets voelen) is geen optie.

Na zijn boeiende betoog volgden een vijsftal vragen:

1. Hoe waarschijnlijk is het dat we straks als gepensioneerde mee moeten betalen aan de AOW?

Nu al wordt een derde deel van de AOW uit de belastingen betaald. Er zijn voorstanders van een volledige fiscalisering, maar daarvoor is nu geen meerderheid in de Kamer.

2. Werknemersorganisaties zeggen dat zij in de SER ook de gepensioneerden vertegenwoordigen. Maar door wie precies worden wij als gepensioneerden dan vertegenwoordigd? Daarmee bedoelen de werknemersorganisaties de aansluiting van ANBO bij het FNV. Maar er zijn ook andere ouderenbonden die geen aansluiting met een vakbond hebben. Juist daarom pleiten we voor de instelling van een Pensioenraad waarin NVOG/CSO een prominente plaats moeten hebben.

3. Welk advies hebben de commissies Frijns, Don en Goudswaard gegeven?

Frijns rapporteert over beleggingsbeleid en risicobeheer. Het beleggingsbeleid moet duidelijk zijn en controleerbaar. De beleggingen moeten beheersbaar zijn.

Don rapporteert over de parameters die pensioenfondsen mogen hanteren (rendementen op beleggingen, rentestanden en inflatieverwachtingen) en over de beleggingsmix.

Goudswaard rapporteert over de toekomstbestendigheid van het Nederlandse Pensioenstelsel. Ons stelsel is goed, maar om het goed te houden zijn aanpassingen nodig in de ambities zoals startleeftijd en hoogte van het pensioen. Anders dreigt een te sterke premiestijging.

4. Hoe ziet u de verhoging van de pensioenleeftijd? Er is nu al geen werk voor ouderen.

Vervroegd uittreden kon voorheen op 57-jarige leeftijd, daarna is de VUT leeftijd op 62 jaar gekomen. Dus gaandeweg is er al een stijging met 5 jaar geweest. Het zal moeilijk blijven om als oudere werk te houden of te vinden. Oorzaak is vaak het kostenplaatje. Bij een BPR-regeling is bijvoorbeeld de premie voor een 20-jarige 6% en voor een 60-jarige 30% van het inkomen.

5. Wat is het effect van een verhoging tot 67 jaar op de premies?

Dat is niet exact aan te geven, maar zeker is dat het een dempend effect op de premies zal hebben als de pensioenopbouw twee jaar langer duurt.

De voorzitter dankte de heer Omtzigt voor zijn duidelijke uiteenzetting en onderstreepte dit met een altijd van pas komende cadeaubon. Ook de aanwezigen waardeerden het optreden van de heer Pieter Omtzigt zeer zoals bleek uit het welverdiende applaus.

2.2 Toespraak Henk Kramer bij 1ste Lustrum VGDE /ALV Joure

Vijf jaar geleden werd de VGDE opgericht. Dat is een moment om bij stil te staan, om even terug te kijken naar het verleden, maar vooral om vooruit te kijken naar de toekomst. Dan kijken we naar de positie van gepensioneerden, dat wil zeggen naar de invloed die zij kunnen uitoefenen op de gang van zaken bij hun pensioenfondsen.

Eerst het verleden. Zoals u weet zijn bij pensioenfondsen drie groepen van belanghebbenden betrokken: werkgevers, werknemers en gepensioneerden. De positie van de gepensioneerden ten opzichte van beide andere groepen was in het verre en ook minder verre verleden op zijn zachts gezegd niet ideaal. In feite was er sprake van achterstelling van de belangen van de gepensioneerden. Achterstelling op ten minste twee belangrijke punten:

1. medezeggenschap in het bestuur van een pensioenfonds
2. verdeling van de lusten en lasten van een pensioenfonds tussen de drie belangengroepen.

Medezeggenschap

In de jaren '90 kwam er steeds meer oppositie van gepensioneerden tegen deze achterstelling. Het waren de beginjaren van de emancipatie van de pensioengerechtigden. Iets van deze emancipatiegolf moet in Joure voelbaar zijn geweest, want op 16 juni 2005 werd de oprichtingsakte van onze vereniging gepasseerd. Het is waar dat de nulindexatie per 1 januari 2004 het beslissende duwtje gaf aan die oprichting. Maar zeker is ook dat de oprichting paste in de tijd van het breed gevoelde onbehagen onder gepensioneerden, want niet alleen in Joure maar op veel meer plaatsen in Nederland werden verenigingen van gepensioneerden opgericht. Deze verenigingen werkten samen in de NVOG, die op haar beurt aansluiting zocht en vond bij de ouderenbonden. Zo ontstond een invloedrijke Haagse lobby met als gevolg dat de Tweede Kamer zich genoodzaakt voelde de medezeggenschap van gepensioneerden bij wet te regelen na jaren van mislukte pogingen tot zelfregulering. Zo zag op 1 januari 2007 de nieuwe Pensioenwet het licht.

Ik zal nog nader ingaan op de gevolgen van deze nieuwe wet, maar eerst wil ik de grote betekenis van deze wet benadrukken. Het aannemen van deze wet betekende immers, dat in grote meerderheid de politieke partijen instemden met de mening van gepensioneerden over hun achterstelling. Dat is misschien wel het belangrijkste winstpunt van de nieuwe Pensioenwet.

Welke veranderingen bracht deze wet tot stand? Daaraan gekoppeld de vraag: is nu de achterstelling verholpen? Zijn we er bijna of valt er nog meer te verbeteren?

In mijn antwoord beperk ik mij tot de veranderingen die betrekking hebben op mijn onderwerp: de positie van de gepensioneerden. Daar bedoel ik mee, dat de nieuwe wet heel veel wijzigingen met zich mee heeft gebracht. Teveel om hier vanmiddag te behandelen. Als voorbeelden noem ik: nieuwe wet- en regelgeving op het gebied van vermogensbeheer, waardeoverdrachten, het financieel toetsingskader, het toezicht van DNB en de AFM en aangescherpte eisen aan transparante informatie en begrijpelijke voorlichting. Voor ons is van belang wat in de wet gezegd wordt over het onderwerp de medezeggenschap.

Zoals ik eerder opmerkte hebben gepensioneerden en ouderenbonden jarenlang aangedrongen op een wettelijke regeling van de medezeggenschap van gepensioneerden in het bestuur van hun pensioenfondsen. Letterlijk te elfder ure - de proefdrukken van de nieuwe wet lagen al klaar - is de toenmalige minister van Sociale Zaken De Geus gezwicht voor een kamerbrede meerderheid

en is dit onderwerp meegenomen in de nieuwe wet. Bij ons heeft dat er toe geleid dat door VGDE twee vertegenwoordigers zijn voorgedragen en benoemd in het bestuur.

Is nu het probleem opgelost? Is de achterstelling ingelopen? Valt er nog meer te verbeteren? Mijn antwoord is dat het probleem van de achterstelling maar zeer ten dele is opgelost, want:

1. Het recht op bestuursdeelname geldt uitsluitend voor de ondernemingspensioenfondsen.

Ongeveer 80 % van de gepensioneerden in Nederland krijgt zijn of haar pensioen van een bedrijfstakpensioenfonds. Voor die pensioenfondsen geldt dit recht op bestuursdeelname niet. Ter verduidelijking: een ondernemingspensioenfonds is een eigen, zelfstandig pensioenfonds bij grote ondernemingen zoals Akzo, Hoogovens, KLM, Unilever, Shell, Philips, Sara Lee.

Een bedrijfstakpensioenfonds heeft als deelnemers de medewerkers in bijv. de bouw, metaal, grafische industrie, landbouw, horeca, detailhandel en niet te vergeten de medewerkers bij de overheid, in het onderwijs en de zorg.

Dus voor ca. 80 % van onze collega-gepensioneerden is het probleem van de achterstelling in het geheel niet opgelost.

2. Voor ondernemingspensioenfondsen als het onze LIJKT het opgelost tot je de wet leest en de beperkingen ziet staan:

Het aantal zetels voor actieven en gepensioneerden samen bedraagt nooit meer dan het aantal zetels voor de werkgever én het aantal zetels voor gepensioneerden bedraagt ten hoogste de helft van het aantal zetels voor actieven en pensioengerechtigden samen.

Hieruit volgt een procentuele verdeling van werkgever 50 %, actieven 25 % en pensioengerechtigden 25 %. Voor ons pensioenfonds betekent dit een zetelverdeling van 4 - 2 - 2.

Het meest gebruikte argument ter verklaring van de achterstelling van zowel actieven als gepensioneerden ten opzichte van de werkgever is, dat de werkgever het risico loopt.

Ik wil daar drie argumenten tegenover stellen:

- a. Wij gepensioneerden lopen ook risico. Namelijk het risico van daling van koopkracht als om wat voor reden dan ook de indexatie niet kan worden toegekend, wat in de afgelopen 7 jaar al twee keer is gebeurd.
- b. Het risico dat de onderneming loopt is in de afgelopen jaren kleiner geworden. Enerzijds door het steeds verder afdekken van beleggingsrisico's en anderzijds door de (gedeeltelijke) invoering van de Beschikbare Premie Regeling. Bij deze regeling ligt het risico volledig bij de deelnemers en niet meer bij de onderneming.
- c. Het eigendomsargument. Minister Donner heeft op Kamervragen over dit onderwerp klip en klaar gezegd, dat het economisch eigendom van het vermogen van het pensioenfonds ligt bij actieven en gepensioneerden en het juridisch eigendom bij het bestuur van het pensioenfonds. En... de partij die niet genoemd wordt in zijn antwoord, de werkgever, krijgt de meeste zetels in het bestuur.

Mijn conclusie luidt, dat de achterstelling van gepensioneerden op het punt van de medezeggenschap door de nieuwe wet maar zeer ten dele is opgelost, dat onze emancipatie nog niet is voltooid en dat er nog heel veel te verbeteren valt.

Na deze terugblik op het verleden en de veranderingen als gevolg van de invoering van de pensioenwet blijft over de vraag: hoe nu verder? Want zelfs voor gepensioneerden is kijken naar de toekomst het belangrijkste !

Zoals ik eerder stelde kan dit onderwerp niet worden opgelost door het bestuur van ons pensioenfonds. De positie van de gepensioneerden is een onderwerp, dat door de politiek zal moeten worden opgelost. Hoe staat het er voor in de politiek?

Het goede nieuws is dat het onderwerp pensioen hoog op de politieke agenda staat. Denk alleen maar aan de AOW. Maar ook aan de door minister Donner vorig jaar mei aangekondigde brede aanpak van pensioenvraagstukken. In dat kader zijn twee commissies onlangs met hun eindrapport gekomen: de commissie Frijns over Beleggingsbeleid en Risicobeheer en de commissie Goudswaard over de Toekomstbestendigheid van Aanvullende Pensioenregelingen. Minister Donner heeft toegezegd voor 1 april 2010 te komen met een kabinetsstandpunt in deze kwesties. Het slechte nieuws is dat we nu in plaats van 1 april wel 1 september moeten lezen.

Maar, wanneer en door welke minister dan ook gebracht, een kabinetsstandpunt zal er komen. Daarbij zijn voor ons onderwerp twee punten van belang. Ten eerste de brief van 25-5-'09 waarin Donner de brede aanpak van pensioenvraagstukken aankondigt. Daarin schrijft hij, dat ook de vraag relevant is of de bestaande bestuur- en medezeggenschapsstructuur van pensioenfondsen voldoende is toegesneden op de huidige en toekomstige ontwikkelingen, bijvoorbeeld ten aanzien van de positie van gepensioneerden. Ten tweede ligt er een afspraak tussen Donner en de Tweede Kamer om in het kabinetsstandpunt ook mee te nemen het oordeel over het wetsvoorstel van de Kamerleden Koser Kaya en Blok inhoudende een wijziging van de pensioenwet betreffende de medezeggenschap van pensioengerechtigden in pensioenfondsbesturen. Het voorstel komt er op neer dat de medezeggenschap in de bedrijfstakpensioenfondsen op dezelfde manier wordt geregeld als bij ondernemingspensioenfondsen.

Conclusie: we zijn er nog niet, maar het onderwerp leeft, ook in Den Haag. Het is de taak en de opdracht van onze vereniging om via NVOG/Ouderenbonden druk te blijven uitoefenen op de politiek in Den Haag.

Verdeling van lusten en lasten

De verdeling van lusten en lasten is het tweede punt waarbij sprake is van achterstelling van gepensioneerden. Verdeling van lusten en lasten is een populaire naam voor het belangrijke onderwerp: Wat te doen als een pensioenfonds te maken krijgt met een vermogenoverschot dan wel een vermogenstekort?

Afspraken hierover worden gemaakt tussen het bestuur van het pensioenfonds en de onderneming. Deze afspraken worden vastgelegd in wat vroeger de Financieringsovereenkomst genoemd werd en in de nieuwe wet de Uitvoeringsovereenkomst.

Laten we eens nagaan wat het effect is geweest van deze afspraken in de periode 1975 tot 2000 en in de periode 2000 tot nu. We moeten ons hierbij realiseren dat de behaalde rendementen in de eerste periode gemiddeld genomen hoog zijn geweest. Het waren de jaren van de gouden bergen. Lasten of vermogenstekorten deden zich niet voor. Lusten of vermogenoverschotten echter wel. Terugkijkend op de eerste 25 jaar kan alleen maar worden vastgesteld dat de gepensioneerden niet hebben geprofiteerd van de lusten van de gouden bergen. Dat zou hebben gekund in de vorm van een eenmalige uitkering bijvoorbeeld zoals in die jaren wel eens is voorgesteld.

Wat is het effect geweest van de afspraken in de jaren vanaf 2000 tot nu? Qua rendement waren het geen jaren van gouden bergen maar van diepe dalen door het barsten van de internetzeepbel en later door de kredietcrisis. Geen jaren van lusten en overschotten, maar jaren van lasten en tekorten. Met welk gevolg voor ons gepensioneerden? Tot twee keer toe geen indexatie. De hele periode van 1975 tot 2010 samenvattend: gepensioneerden delen niet in de lusten maar wel in de lasten.

Zoals gezegd worden afspraken in deze kwestie ook onder de nieuwe pensioenwet gemaakt tussen het pensioenfonds en de onderneming. Toch is ook op dit punt het aannemen van de pensioenwet van grote betekenis. Uit de wet blijkt namelijk dat de politiek, de Tweede Kamer, begrip heeft voor de opvattingen van de gepensioneerden. Want nu worden in de wet voorwaarden genoemd waaraan moet zijn voldaan alvorens een pensioenfonds vermogen kan terugstorten naar de onderneming. Eén van die voorwaarden is dat er geen terugstorting kan plaatsvinden als in de afgelopen 10 jaar niet alle indexaties zijn toegekend. Blijkbaar is de politiek van mening dat in het verleden toch wat al te gemakkelijk terugstorting van pensioengeld naar de onderneming heeft plaatsgevonden.

Ook hier de vraag: hoe nu verder? Ons pensioenfonds en de onderneming hebben eind 2007 een driejarige Uitvoeringsovereenkomst getekend voor de jaren 2008 - 2010. Dit jaar zal dus een nieuwe overeenkomst gesloten worden. Onze vereniging zal zich sterk maken om zoveel mogelijk van haar opvattingen in de nieuwe overeenkomst terug te vinden.

Misschien komt dit alles wat somber en pessimistisch over. Dat was en is niet mijn bedoeling. Daar is ook geen reden voor. Immers, het ziet er naar uit dat we uit de diepste crisis omhoog klauteren. We hebben een goed en sterk pensioenfonds. De dekkingsgraad klimt met de economie mee omhoog. Genoeg redenen om met optimisme en vertrouwen de toekomst tegemoet te gaan. Ik heb alleen op het 1^e Lustrum een paar redenen willen noemen waarom naar mijn stellige overtuiging in de komende jaren een vereniging als de onze hard nodig zal zijn.

De voorzitter dankte de heer Henk Kramer hartelijk voor zijn uitstekende en bemoedigende bijdrage en bood hem een boekenbon aan.

2.3 De redactie in gesprek met Henk Kramer

Tijdens de nabespreking van de ledenvergadering had de redactie van De Nieuwsbrief de gelegenheid de heer Henk Kramer nog enkele vragen te stellen over zijn presentatie.

Waarom wordt 2010 een belangrijk jaar?

Om drie redenen:

- a. vanwege de besluiten die door Kamer en Kabinet genomen gaan worden in het kader van de brede aanpak pensioenvraagstukken
- b. vanwege de nieuwe Uitvoeringsovereenkomst die in 2010 gesloten moet worden
- c. vanwege de door de onderneming aangekondigde versobering van de bestaande pensioenregeling.

Waarom is een gelijke of paritaire bestuurssamenstelling zo belangrijk voor gepensioneerden?

Omdat op onderdelen de belangen van de drie stakeholders tegengesteld kunnen zijn. Een voorbeeld: de onderneming is gebaat bij /zal streven naar het minimaliseren van risico's bij de beleggingen. Gepensioneerden echter krijgen alleen dan een indexatie indien door positieve beleggingsresultaten de financiële situatie van het Fonds dat toestaat. Positieve beleggingsresultaten kunnen alleen worden behaald, wanneer er in het beleggingsbeleid sprake is van het accepteren van enig verantwoord risico.

Immers: meer risico betekent meer rendement. Voor de ene partij is (het vermijden van) risico van even groot belang als (het behalen van) rendement voor de andere partij.

Wat is de werkelijke reden om gepensioneerden te weren uit de pensioenfondsbesturen?

Het in stand houden van het Nederlandse poldermodel, waarin alle problemen en tegenstellingen van sociaaleconomische aard worden besproken en uitonderhandeld en opgelost door sociale partners (werkgevers- en werknemersorganisaties). Om die reden wordt ook de mythe in stand gehouden dat de belangen van gepensioneerden worden behartigd door de vakbonden.

U noemde twee gevallen van achterstelling van gepensioneerden. Zijn er meer te noemen?

Laat ik nog een voorbeeld noemen, dat weliswaar niet van de importantie is als de beide genoemde gevallen, maar dat een hoog ergernisgehalte heeft. Dat komt enerzijds omdat mij de logica ontgaat en anderzijds omdat het een pensioenfonds nodeloos op kosten jaagt.

Wat is immers het geval? De werkgeversafgevaardigden in het bestuur worden benoemd door de werkgever, de werknemersafgevaardigden worden benoemd door de COR terwijl de afgevaardigden namens de gepensioneerden op voordracht van de vereniging van gepensioneerden benoemd worden door het bestuur. Dat is een restant van het vroegere paternalisme, dat kenmerkend was in de Nederlandse pensioenwereld.

U stelde dat het economisch eigendom van het vermogen van een pensioenfonds ligt bij de actieve deelnemers en de gepensioneerden en dat het juridisch eigendom ligt bij het bestuur van dat pensioenfonds. Kunt U de begrippen economisch en juridisch eigenaar verduidelijken?

Dat kan ik denk ik het beste doen door de volgende vergelijking te maken. Ik ben door de rechtbank benoemd tot curator van een verstandelijk gehandicapte nicht. Zij heeft een bescheiden spaarcentje. Zij is economisch eigenaar van haar geld, maar omdat zij handelingsonbekwaam is mag ik, als curator (lees: juridisch eigenaar) in haar belang over haar spaargeld beschikken d.w.z. besluiten nemen tot beleggen of aankopen doen voor haar. Duizenden gepensioneerden en actieven (economische eigenaren) kunnen moeilijk met z'n allen besluiten nemen - en dat is soms dagelijks nodig - inzake de wijze van beleggen van hun vermogen. Daarom is er een juridische eigenaar, het bestuur, dat deze zaken in hun belang voor hen waarneemt.

2.4 Actiepunten VGDE 2010

Beleid en koers VGDE 2010 en volgende jaren

Tijdens de Algemene Ledenvergaderingen heeft de voorzitter, de heer Geert Jan Hoekstra, de volgende aandachtspunten voor 2010 gepresenteerd.

In 2010 wordt de Uitvoeringsovereenkomst (UO) vernieuwd. In de UO worden de afspraken vastgelegd tussen PSLN en de onderneming over hoe men de komende jaren de Pensioenreglementen gaat uitvoeren. Een belangrijk onderwerp voor ons allemaal. We hebben weliswaar geen plaats aan de onderhandelingstafel, want de UO wordt afgesproken door het pensioenfonds en de onderneming. Maar we zullen zeker onze punten onder de aandacht brengen via de vakbeweging, die in het kader van de CAO meesprekt over de UO, en via onze bestuursleden in het Pensioenfonds.

Vanuit de aanwezigen werd opgemerkt, dat in de komende jaren de ingangleeftijd voor ons bedrijfspensioen vrijwel zeker zal worden beïnvloed door een verhoging van de AOW leeftijd. Dit zal dan uiteraard op de ingegane pensioenen geen invloed hebben.

De koopkracht van gepensioneerden staat al geruime tijd onder druk. Gelukkig hebben we nu wel een volledige toeslag gekregen, maar de koopkracht is van veel meer afhankelijk dan alleen het indexeren. Belastingmaatregelen, beperking van de aftrek van bijzondere kosten en de stijging van ziektekostenpremies en verhoging van het eigen risico spelen een steeds grotere rol en

zorgen voor een negatieve tendens. De voorzitter beklemtoont dat we alle mogelijkheden die we hebben direct en indirect, via onze koepelorganisatie NVOG, via de vakbonden en via de politiek, zullen blijven benutten.

De VGDE zal dit jaar extra aandacht geven aan het mobiliseren van leden die nu en in de toekomst in besturen en commissies een rol kunnen vervullen. Het is van groot belang om te kunnen beschikken over voldoende goede kandidaten. Het gaat daarbij niet alleen om het bestuur van VGDE of om onze afvaardiging in het PSLN bestuur. Het geldt ook voor de diverse interne en externe commissies en organen. Leden die hiervoor belangstelling hebben worden van harte uitgenodigd verzocht dit kenbaar te maken en zich te melden.

2.5 Benoemingen VGDE- commissieleden, bestuursleden en vertegenwoordigers

Tijdens de Algemene Ledenvergaderingen zijn de volgende benoemingen behandeld:

Benoeming leden kascommissie

De heer P.B. van Hulst was bereid nog een jaar aan te blijven als lid van de kascommissie. Doordat de heer S. Beenen werd voorgedragen als opvolger van de heer M. Hildebrand in het VGDE bestuur, ontstond een vacature in de kascommissie. Voorgesteld werd in deze vacature de heer J.J. Dijkstra te benoemen. De vergadering ging akkoord met dit voorstel zodat de kascommissie in 2011 zal bestaan uit de heren P.B. van Hulst en J.J. Dijkstra.

(Her)Verkiezing VGDE bestuursleden en vervulling vacatures in PSLN bestuur en Verantwoordingsorgaan

In het VGDE bestuur waren Regine Britsemmer en Hans van der Waard aftredend en herkiesbaar. Er waren geen tegenkandidaten ingediend. De leden gingen bij acclamatie akkoord met hun herbenoeming voor een volgende periode van 3 jaren.

Michiel Hildebrand was eveneens aftredend maar stelde zich niet herkiesbaar, omdat de combinatie met zijn bestuursfunctie in het PSLN te belastend blijkt. Als opvolger in de ontstane vacature stelde het bestuur voor Sietze Beenen te Joure (voormalig Detrex). Ook hier waren geen tegenkandidaten gemeld en gingen de leden bij acclamatie akkoord met zijn benoeming.

De voorzitter lichtte toe dat de vacature voor het Verantwoordingsorgaan pas in 2011 hoeft te worden vervuld. Onze huidige afgevaardigde in het VO, de heer Henk de Heus, is tot ons grote genoegen bereid zijn termijn tot 2011 te verlengen. Dit punt zal dus in de volgende ALV opnieuw op de agenda komen.

De heer Henk Kramer heeft de wens te kennen gegeven om per medio 2010 af te zien van een tweede termijn in het PSLN bestuur vooral wegens de steeds zwaarder vallende werkdruk. Hoewel VGDE geen nieuw lid kan benoemen, is ons wel de ruimte gegeven een voordracht te doen die normaliter als bindend kan worden beschouwd. Er moeten hierbij twee voorbehouden worden gemaakt: dat er goedkeuring door DNB komt en dat er geen tegenkandidaten uit de kring van gepensioneerden worden ingediend. In het laatste geval zal ondanks eerdere andersluidende informatie alsnog een verkiezing onder alle PSLN-gepensioneerden moeten worden gehouden. Met gepaste trots kon de voorzitter mededelen dat het gelukt is een uitermate geschikte kandidaat te vinden voor de ontstane vacature, te weten de heer Albert Six.

De leden bleken zeer ingenomen met deze voorgenomen voordracht en gingen bij acclamatie akkoord. Het is de bedoeling dat de voordracht in de volgende Nieuwsbrief van PSLN of in een begeleidend schrijven wordt opgenomen, waarbij de pensioengerechtigden tevens de gelegenheid wordt geboden om tegenkandidaten voor te dragen.

3. Nieuws van de commissie Informatie en Communicatie

3.1 Ingekomen reacties

Hieronder een overzicht van de ingekomen reacties in de afgelopen twee maanden.

- Gaarne wil ik het bestuur complimenteren met de wijze waarop onze belangen worden behartigd en voor het vele werk wat daar ongetwijfeld mee samenhangt.

Ik vond de heer Omtzigt heel duidelijk, alleen was de verkiezingspropaganda niet op zijn plaats. We moeten er voor waken dat we geen politiek gaan bedrijven. Als dat wel moet dan zullen we meer politieke sprekers moeten uitnodigen. Niettemin sterkte en veel succes met alle inspanningen. Met vriendelijke groeten, *Wout Spetter*

- Ik heb genoten van de leuke en open discussie vandaag. Knap hoeveel betrokken leden jullie hebben. Veel succes met jullie werk. Een hartelijke groet, *Pieter Omtzigt*

Lid van de Tweede Kamer voor het CDA. Voor meer informatie: www.omtzigtcda.nl

3.2 Personalia

3.2.1 In memoriam

In de voorbije maanden ontvingen wij bericht van het overlijden van:

M.H. de Gorter, Vaassen

R.A. Stuurwold, Almelo

G. Boet, Dongen

H.G.J. van der Linden, Alphen aan de Rijn

E.G.P. Cornelissens, Nootdorp

Mevrouw A.R. de Beer- ten Have, Utrecht

B.A. van der Vondervoort, Zeist

M. Baart, Utrecht

J.T. Grasdijk, Lunteren

G.J. van der Meijden, Veenendaal

P.W. Bolsius, Tilburg

H.L. Martinot, Zeist

J. van Vliet, Bergschenhoek

Mevrouw E. Ruiter-Mulder, Joure

A. van der Wal, Joure

E. Betzema, Joure

A.N. de Waard, Meerkerk

3.3 Ledenbestand

De vereniging telde op 25 mei 2010 een ledenaantal van 1453.

3.4 Contributiebetaling 2010

Wanneer u uw contributie 2010 nog niet heeft voldaan, wilt u dit dan zo spoedig mogelijk doen door het verschuldigde bedrag van € 14,- over te maken op:

Bankrekeningnummer 1114.85.061

ten name van: Vereniging van Gepensioneerden Douwe Egberts te Joure
met omschrijving: Contributie 2010 én uw postcode en huisnummer

vanuit het buitenland: IBAN nummer: NL 11 RABO 0111 4850 61
BIC nummer bank: RABONL2U

Graag zo spoedig mogelijk betalen!

Mocht u niet meer weten of u al betaald heeft dan kunt u contact opnemen met de tweede penningmeester van VGDE, Henk Weenink.

E-mail: webmaster@vgde.nl / telefoon: 035-6019816

3.5 Doorgeven adreswijzigingen

Wilt u bij verhuizing, verandering van e-mailadres en bij overlijden de adreswijzigingen ALTIJD doorgeven aan de LEDENADMINISTRATIE?

3.6 Nieuwsbrieven in 2010

Dit jaar zullen vier nieuwsbrieven verschijnen. De volgende komt uit in september.

3.7 Wie, Wat, Waar bij VGDE

Leden in bestuur VGDE

Sietze Beenen, Regine Britsemmer, Bauke Dam, Aad Harms, Geert Jan Hoekstra, Thijs Kramer, Helmich Oldenboom, Hans van der Waard en Wijnand Drupsteen

Afgevaardigden in bestuur PSLN

Chiel Hildebrand, Henk Kramer en Albert Six (opvolger van Henk Kramer)

Afgevaardigden in Verantwoordingsorgaan PSLN

Henk de Heus, Cees Schipper, Hans van der Waard (aspirant-lid) en Sytze Meerema (aspirant-lid)

Afgevaardigden in NVOG

Hans van der Waard, Sytze Meerema en Louk Verwer

Leden commissie Pensioenen

Aad Harms, Bauke Dam, Henk de Heus, en Cees Schipper

Leden commissie Informatie & Communicatie

Regine Britsemmer, Wolter Keers, Hans Meijer, Henk Weenink en Harry Koelstra (aspirant-lid)

ADRES VGDE

**Vereniging van Gepensioneerden
Douwe Egberts**

Amnestylaan 76 3765EX Soest

Telefoon: 035-6025081

secretaris@vgde.nl

www.vgde.nl

Ledenadministratie VGDE

De Strekel 22 8332JN Steenwijk

Telefoon: 0521 - 518740

ledenadministratie@vgde.nl

COLOFON

Redactie:

Regine Britsemmer, Henk Weenink,
Wolter Keers, Hans Meijer

Teksten:

Thijs Kramer, Henk Kramer,
Wolter Keers, Regine Britsemmer

Redactieadres

Redactie Nieuwsbrief VGDE
Oude Woudenbergse Zandweg 10
3707 AN Zeist

redactie@vgde.nl

Het plakken van adresstickers en vullen van enveloppen voor het verzendklaar maken van deze Nieuwsbrief is gedaan door Piet Gelens, Thijs van Hunnik, André van Oostrum, Wouter van den Oudenaller en Regine Britsemmer.